



GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2026

Chișinău

Cu privire la exproprierea pentru cauză de utilitate publică a bunului afectat permanent de lucrările de interes național de construcție a Portului Internațional Liber „Giurgiulești”

În temeiul art. 3 din Legea nr. 176/2008 privind declararea utilității publice a lucrărilor de interes național de construcție a Portului Internațional Liber „Giurgiulești” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 134-137, art. 547), art. 11 alin. (1) din Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr. 488/1999 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 42-44, art. 311), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se supune exproprierii pentru cauză de utilitate publică, în numele statului, bunul imobil cu numărul cadastral 9420102.035 și suprafața de 0,6003 ha, situat în extravilanul satului Giurgiulești, raionul Cahul.

2. Se desemnează Agenția Proprietății Publice drept organ abilitat al Guvernului în calitate de expropriator pentru lucrările de construcție a Portului Internațional Liber „Giurgiulești”.

3. Efectuarea lucrărilor de evaluare a bunului supus exproprierii, indicat la pct. 1, va fi asigurată de Agenția Proprietății Publice.

4. După finalizarea lucrărilor de evaluare, Agenția Proprietății Publice va înainta propunerea de expropriere expropriatului care este subiect al exproprierii pentru lucrările de construcție a Portului Internațional Liber „Giurgiulești”.

5. Se aprobă componența nominală a Comisiei pentru soluționarea întâmpinărilor expropriaților la propunerile de expropriere pentru lucrările de construcție a Portului Internațional Liber „Giurgiulești”, conform anexei. În

cazul eliberării a membrilor comisiei pentru soluționarea întâmpinărilor din funcțiile deținute, atribuțiile lor în cadrul comisiei vor fi exercitate de persoanele nou-de desemnate în funcțiile respective, fără emiterea altei hotărâri a Guvernului.

6. Ținerea lucrărilor de secretariat ale Comisiei pentru soluționarea întâmpinărilor expropriaților la propunerile de expropriere pentru lucrările de construcție a Portului Internațional Liber Giurgiulești va fi asigurată către Agenția Proprietății Publice.

7. Plata despăgubirilor pentru expropriere, pentru lucrările de evaluare, precum și alte plăți aferente vor fi executate din contul mijloacelor financiare prevăzute în bugetul de stat, în limitele prevăzute de legea anuală a bugetului de stat.

8. Agenția Proprietății Publice:

8.1. va emite actele de stabilire a cuantumului despăgubirii și decizia de expropriere, cu respectarea procedurii stabilite în art. 12¹ și 12² din Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr. 488/1999;

8.2. va emite notificările conform art. 12² alin. (5) din Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr. 488/1999.

9. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Prim-ministru

VASILE TOFAN

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul infrastructurii
și dezvoltării regionale

Vladimir BOLEA

Ministrul agriculturii
și industriei alimentare

Eugeniu Osmochescu

Anexa
la Hotărârea Guvernului nr. /2026

COMPONENȚA NOMINALĂ
a Comisiei pentru soluționarea întâmpinărilor expropriațiilor
la propunerile de expropriere pentru lucrările de construcție
a Portului Internațional Liber „Giurgiulești”

- | | |
|----------------------|--|
| Chicu Sergiu | - șef adjunct al Direcției contencios și control al legalității, Agenția Proprietății Publice |
| Procopovici Cristina | - șefă a Secției acte normative a Direcției contencios și control al legalității, Agenția Proprietății Publice |
| Crigan Ștefan | - director general adjunct al Agenției Geodezie, Cartografie și Cadastru |
| Gălățeanu Tatiana | - primar al satului Giurgiulești |
| Basarab Nicolae | - specialist principal în Direcția agricultură, relații funciare, cadastru și patrimoniu public, Consiliul raional Cahul |
| Popov Lucia | - specialist principal în Direcția agricultură, relații funciare, cadastru și patrimoniu public, Consiliul raional Cahul |

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la exproprierea pentru cauză de utilitate publică a bunului afectat permanent de lucrările de interes național de construcție a Portului Internațional Liber Giurgiulești
(număr unic 956/APP/2025)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii de Guvern este elaborat de Agenția Proprietății Publice.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii de Guvern este elaborat în temeiul Legii nr. 176/2008 privind declararea utilității publice a lucrărilor de interes național de construcție a Portului Internațional Liber Giurgiulești și Legii exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr. 488/1999. Sursa proiectului hotărârii de Guvern constă în necesitatea executării Acordului de investiții „Cu privire la Portul Internațional Liber „Giurgiulești” (în continuare Acord), aprobat prin Legea nr. 7/2005 și Legea cu privire la Portul Internațional Liber „Giurgiulești” nr. 8/2005.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Activitatea în Portul Internațional Liber Giurgiulești se efectuează în conformitate cu prevederile Acordului de investiții „Cu privire la Portul Internațional Liber „Giurgiulești”, aprobat prin Legea nr. 7/2005 și Legea cu privire la Portul Internațional Liber „Giurgiulești” nr. 8/2005. Potrivit Acordului, pentru construcția obiectului, s-a preconizat atribuirea a 120 ha, dintre care: - proprietate publică a statului – 55,5090 ha; - proprietate publică a unității administrativ-teritoriale Giurgiulești – 2,7690 ha; - proprietate privată – 61,7860 ha. Pe 10 iulie 2008, a fost adoptată Legea privind declararea utilității publice a lucrărilor de interes național de construcție a Portului Internațional Liber Giurgiulești nr. 176/2008, potrivit căreia, a fost declarată de utilitate publică lucrările de interes național de construcție a Portului Internațional Liber Giurgiulești, conform proiectului de atribuire a terenurilor aprobate de către organul competent. Obiecte ale exproprierii pentru cauză de utilitate publică, sunt bunurile imobile (terenuri și construcții) proprietate privată, situate în extravilanul satului Giurgiulești, raionul Cahul. Guvernul va întreprinde toate măsurile necesare pentru realizarea exproprierii bunurilor imobile, situate pe amplasamentul lucrării de utilitate publică. În conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 186/2009 și modificările ulterioare, Agenția Relații Funciare și Cadastru era împuternicită cu dreptul de-a organiza (până în anul 2020) prin intermediul instituțiilor subordonate, iar din 3 iunie 2020, în bază de contract cu Întreprinderea de Stat „Institutul de Proiectări pentru Organizarea Teritoriului”, efectuarea lucrărilor, elaborarea documentației respective și realizarea tranzacțiilor ce țin de exproprierea bunurilor imobile (terenuri și construcții) proprietate privată, situate pe amplasamentul lucrărilor de utilitate publică din extravilanul satului Giurgiulești, raionul Cahul, în conformitate cu legislația în vigoare. Pentru întemeierea și buna funcționare a Portului au fost transmise 55,23 ha terenuri (sectorul nr.1), proprietate publică a statului. Pentru extinderea teritoriului Portului din start a fost preconizată utilizarea a 35,07 ha terenuri (sectorul nr.2) proprietate privată a unor cetățeni din satul Giurgiulești. Odată cu apariția necesității alocării sectorului nr. 2 pentru extinderea teritoriului Portului a terenurilor proprietate privată, cetățenii satului Giurgiulești ale căror terenuri sunt

preconizate pentru utilizare în scopurile solicitate au înaintat cerințe incomparabile cu cadrul legislativ și normativ în vigoare.

Sectorul nr. 2 este constituit din 54 de terenuri, cu o suprafață de 35,070 ha, dintre care: 40 de terenuri dețin o hotărâre definitivă. Ca urmare a încheierii procedurii de expropriere în privința acestor bunuri, Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru a remis APP 15 dosare, în baza cărora Agenția a demarat procesul de înregistrare a dreptului de proprietate a statului asupra acestor terenuri.

Potrivit informațiilor furnizate de Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru, la aprobarea listei terenurilor incluse în sectorul nr. 2, s-a omis includerea terenului cu numărul cadastral 9420102.035, cu suprafața de 0,6003 ha.

Respectiv, prezentul proiect este elaborat în vederea consolidării sectorului nr. 2, necesar pentru extinderea teritoriului Portului Internațional Giurgiulești, așa cum, este vitală accelerarea procesului de finalizare a lucrărilor privind exproprierea și consolidarea terenului vizat într-o perioadă de timp limitată. Mai mult, se reține că lucrările de construcție menționate au fost recunoscute ca fiind de utilitate publică prin Legea nr. 176/2008 privind declararea utilității publice a lucrărilor de interes național de construcție a Portului Internațional Liber Giurgiulești.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Scopul proiectului este de a finaliza procesul de expropriere pentru a disponibiliza executarea lucrărilor de construcție a Portului Internațional Liber Giurgiulești, precum și de a asigura transmiterea în termen a terenului, liber de orice formă de ocupare de către orice fel de posesor, pretendent sau deținător.

În acest sens, proiectul prevede următoarele:

- determinarea obiectului afectat de lucrările de utilitate publică, supuse exproprierii;
- desemnarea Agenției Proprietății Publice drept organ abilitat al Guvernului în calitate de expropriator pentru lucrările de construcție a Portului Internațional Liber Giurgiulești;
- împuternicirea Agenției Proprietății Publice să asigure efectuarea lucrărilor de evaluare pentru obiectul supus exproprierii;
- aprobarea componenței nominale a Comisiei pentru soluționarea întâmpinărilor expropriatului la propunerea de expropriere pentru lucrările de construcție a Portului Internațional Liber Giurgiulești.

Totodată, ținând cont de complexitatea și importanța lucrărilor ce urmează a fi executate și pentru asigurarea realizării lucrărilor conform termenilor stabiliți se propune intrarea în vigoare a proiectului de hotărâre la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Nu au fost analizate opțiuni alternative.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

După intrarea în vigoare a hotărârii de Guvern, Agenția Proprietății Publice va întreprinde acțiunile ce se impun privind exproprierea.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Plata despăgubirilor pentru expropriere, plata pentru lucrările de evaluare, precum și alte plăți aferente, vor fi executate din contul mijloacelor financiare prevăzute în bugetul de stat, în limitele prevăzute de legea anuală a bugetului de stat.

La etapa actuală, cuantumul mijloacelor financiare necesare pentru plata despăgubirii aferente exproprierii nu poate fi determinat în mod obiectiv, inclusiv cu titlu estimativ, în lipsa efectuării evaluării bunului supus exproprierii.

Potrivit art. 5 alin. (4) lit. d) din Legea nr. 989/2002 cu privire la activitatea de evaluare, evaluarea este obligatorie în cazul exproprierii obiectelor evaluării pentru cauză de utilitate publică. Totodată, conform art. 21 alin. (1) lit. e) din aceeași lege, evaluatorul este în drept să inspecteze obiectul evaluării, iar potrivit alin. (2) lit. c), evaluatorul este în drept să refuze efectuarea evaluării în cazul în care nu este asigurată posibilitatea inspectării obiectului evaluării.

În cazul de față, bunul supus exproprierii constituie proprietate privată, iar Agenția Proprietății Publice nu dispune, la etapa actuală, de dreptul de acces la bun în scopul efectuării lucrărilor de evaluare, în lipsa acordului proprietarului sau a unui temei juridic care să permită realizarea acestor acțiuni.

În aceste condiții, efectuarea evaluării în cadrul procedurii de expropriere și determinarea, în baza acesteia, a cuantumului despăgubirii vor fi posibile după adoptarea actului corespunzător privind exproprierea și inițierea procedurilor prevăzute de Legea nr. 488/1999 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică. Prin urmare, includerea la etapa actuală în Nota de fundamentare a unei valori estimative a despăgubirii, în lipsa unui raport de evaluare întocmit în condițiile legii, nu ar avea un suport obiectiv și ar putea conduce la indicarea unor date financiare care nu reflectă valoarea reală a bunului. Necesarul de mijloace financiare urmează a fi determinat în baza rezultatelor evaluării și solicitat ulterior în modul stabilit.

Subsecvent, mijloacele financiare necesare pentru plata despăgubirii vor fi determinate în baza rezultatelor evaluării efectuate în condițiile legii, iar Agenția Proprietății Publice va solicita alocarea acestora în procesul de elaborare și aprobare a legii bugetului de stat pentru anul următor sau, după caz, cu ocazia rectificării legii bugetului de stat în vigoare.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

După intrarea în vigoare a proiectului de hotărâre de guvern, se va purcede la exproprierea proprietarilor terenului cu nr. cadastral 9420102.035. Exproprierea vor avea loc după o dreaptă și prealabilă despăgubire, conform art. 1 din Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr. 488/1999.

4.4. Impactul social

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu este aplicabil.

4.5. Impactul asupra mediului

Nu este aplicabil.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu este aplicabil.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Nu este aplicabil.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Nu este aplicabil.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În vederea respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional și a Regulamentului cu privire la procedurile de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 967/2016, anunțul referitor la inițierea elaborării proiectului actului normativ a fost plasat pe pagina web oficială a Agenției Proprietății Publice, la rubrica „transparență decizională” și pe portalul

guvernamental www.particip.gov.md și pot fi accesate la următoarele link-uri: <https://app.gov.md/proces-decizional/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului-hotararii-de-guvern-cu-privire-la-exproprierea-pentru-cauza-de-utilitate-publica-a-bunului-si-drepturilor-asupra-bunului-afectat-permanent-de-lucrarile/>, https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/15324#contentAnchor43647.

După înregistrarea proiectului de către Cancelaria de Stat, proiectul respectiv și nota de fundamentare au fost publicate pe pagina web oficială a Agenției Proprietății Publice și pe platforma www.particip.gov.md, pentru consultări și dezbateri publice și pot fi accesate la următoarele link-uri: <https://app.gov.md/proces-decizional/agentia-proprietatii-publice-anunta-consultari-publice-a-proiectului-hotararii-de-guvern-cu-privire-la-exproprierea-pentru-cauza-de-utilitate-publica-a-bunului-si-drepturilor-asupra-bunului-afectat/>, https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/15661.

Prin demersul nr. DGPȘG-1593-18-69-243 din 1 decembrie 2025, Cancelaria de Stat a transmis spre avizare proiectul către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Finanțelor, Consiliul raional Cahul, Primăria satului Giurgiulești, Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru (inclusiv IP Cadastrul Bunurilor Imobile), obiecțiile/propunerile cărora au fost incluse în Sinteza obiecțiilor și propunerilor.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul a fost supus expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție și expertizei juridice de către Ministerul Justiției, obiecțiile/propunerile cărora au fost incluse în Sinteza obiecțiilor și propunerilor.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Nu este aplicabil.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea proiectului de hotărâre se va realiza după cum urmează:

- Aprobarea de către Guvern a Hotărârii cu privire la exproprierea pentru cauză de utilitate publică a bunului și drepturilor asupra bunului afectat permanent de lucrările de interes național de construcție a Portului Internațional Liber Giurgiulești;
- Emiterea de către Agenția Proprietății Publice în calitate de organ abilitat al Guvernului în calitate de expropriator pentru lucrările de construcție a Portului Internațional Liber Giurgiulești, a actelor administrative necesare executării hotărârii;
- Înregistrarea modificărilor în Registrul bunurilor imobile.

Director general adjunct

Ion CIUMAC

SINTEZA
obiecțiilor și propunerilor
la proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la exproprierea pentru cauză de utilitate publică a bunului afectat permanent de lucrările de interes
național de construcție a Portului Internațional Liber Giurgiulești
(număr unic 956/APP/2025)

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică			
Agencia Geodezie, Cartografie și Cadastru (nr. 36/01-08/1473 din 10.12.2025)	1	În limita competențelor funcționale, comunică susținerea proiectului cu următoarele obiecții. La punctul 1 din proiect de indicat adresa corectă a terenului cu destinație agricolă situat în raionul Cahul, sat. Giurgiulești, extravilan.	Se acceptă. Proiectul a fost modificat.
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (nr. 12- 3625 din 17.12.2025)	2	În limita competențelor funcționale, comunică despre susținerea de principiu al acestuia cu următoarele precizări. Prin proiect se supune exproprierii pentru cauză de utilitate publică, în numele statului, terenul cu numărul cadastral 9420102.035. Totodată, la pct. 4.3. <i>Impactul asupra sectorului privat</i> din Nota de fundamentare se prevede că, după intrarea în vigoare a proiectului de hotărâre, se va purcede la exproprierea proprietarilor terenului cu nr. cadastral 9420102.010. Prin urmare, se impune clarificarea neconcordanței dintre proiectul de hotărâre și Nota de fundamentare privind numărul cadastral al terenului supus exproprierii.	Se acceptă. Se corectează eroarea admisă în Nota de fundamentare. Nota de fundamentare modificată.
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (nr. 12-6711 din 19.12.2025)	3	Comunică despre lipsa de obiecții și propuneri.	Se ia act.
Ministerul Finanțelor (nr. 09/2-03/656/1801 din 24.12.2025)	4	În limita atribuțiilor funcționale, comunică următoarele. Conform notei de fundamentare prezentată la proiect, mijloacele necesare pentru implementarea prevederilor proiectului ce țin de plata despăgubirilor pentru expropriere, plata pentru lucrările de evaluare, precum și alte plăți aferente, vor fi executate din contul mijloacelor financiare prevăzute în bugetul de stat. Astfel, atenționăm că resursele în cauză nu sunt prevăzute în proiectul Legii bugetului de stat pentru anul 2026, aprobat în prima lectură de către Parlamentul Republicii Moldova. În contextul celor expuse, Agenția Proprietății Publice la	Nu se acceptă. Precizare. Indicarea „costurilor necesare”, în speță plata de despăgubire pentru expropriere, urmează a fi stabilită doar după efectuarea lucrărilor de evaluare a bunului supus exproprierii. Menționăm că, în Legea bugetului de stat pentru anul 2025/2026 nu sunt prevăzute alocații pentru plata despăgubirii bunului respectiv. Ulterior adoptării prezentei hotărâri și finalizării lucrărilor de evaluare

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Ministerul Finanțelor (05-04-222 din 15 ianuarie 2026)		elaborarea proiectului legii bugetului de stat nu a înaintat propuneri de alocare a mijloacelor pentru achitarea plăților de despăgubire pentru expropriere. Respectiv, promovarea proiectului implică un grad înalt de risc în vederea imposibilității implementării obiectivelor stabilite, din lipsa surselor de acoperire financiară. În acest sens, reieșind din prevederile Anexei nr.1 la <i>Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative</i>, în compartimentul 4.2 din Nota de fundamentare urmează a fi descris impactul financiar asupra bugetului de stat, cu indicarea costurilor necesare, însoțite de calcule argumentate divizate pe ani, precum și <i>sursa de finanțare a cheltuielilor respective</i>. Totodată, conform prevederilor art.17 alin.(2) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014, se interzice punerea în aplicare a deciziilor care conduc la majorarea cheltuielilor bugetare, dacă impactul financiar al acestora nu este prevăzut în buget.. Reieșind din cele relatate, proiectul urmează a fi definitivat prin prisma propunerilor și obiecțiilor prezentate. La solicitarea Agenției Proprietății Publice nr.05-04-222 din 15 ianuarie 2026, Ministerul Finanțelor a examinat repetat proiectul de hotărâre cu privire la exproprierea pentru cauză de utilitate publică a bunului și drepturilor asupra bunului afectat permanent de lucrările de interes național de construcție a Portului Internațional Liber Giurgiulești de lucrările de interes național de construcție a Portului Internațional Liber Giurgiulești (număr unic 956/APP/2025), autor –Agenția Proprietății Publice și, în limita atribuțiilor funcționale, comunică următoarele. Urmare a analizei efectuate asupra sintezei obiecțiilor și propunerilor, opinăm că, autorul proiectului de hotărâre a menționat că indicarea costurilor pentru plata despăgubirilor pentru expropriere, urmează a fi stabilită doar după efectuarea lucrărilor de evaluare a bunului supus exproprierii. Totuși, întru facilitarea identificării mijloacelor financiare necesare, la o ulterioară modificare a Legii bugetului de stat pentru anul 2026, se reiterează ajustarea Notei de fundamentare prin estimarea aproximativă a resurselor financiare pentru acoperirea costurilor de implementare a proiectului în cauză. Or, promovarea proiectului implică un grad înalt de risc în vederea imposibilității implementării obiectivelor stabilite, din lipsa resurselor financiare la moment. Reieșind din cele relatate, proiectul urmează a fi definitivat prin prisma propunerilor și obiecțiilor prezentate.	a bunului, vor fi înaintate propuneri în vederea rectificării legii bugetului de stat în anul curent. Respectiv, plata de despăgubire pentru expropriere, va fi acoperită din contul alocațiilor de la bugetul de stat. Nu se acceptă. Precizare. La etapa actuală, cuantumul mijloacelor financiare necesare pentru plata despăgubirii aferente exproprierii nu poate fi determinat în mod obiectiv, inclusiv cu titlu estimativ, în lipsa efectuării evaluării bunului supus exproprierii. Potrivit art. 5 alin. (4) lit. d) din Legea nr. 989/2002 cu privire la activitatea de evaluare, evaluarea este obligatorie în cazul exproprierii obiectelor evaluării pentru cauză de utilitate publică. Totodată, conform art. 21 alin. (1) lit. e) din aceeași lege, evaluatorul este în drept să inspecteze obiectul evaluării, iar potrivit alin. (2) lit. c), evaluatorul este în drept să refuze efectuarea evaluării în cazul în care nu este asigurată posibilitatea inspectării obiectului evaluării. În cazul de față, bunul supus exproprierii constituie proprietate privată, iar Agenția Proprietății Publice nu dispune, la etapa actuală, de dreptul de acces la bun în scopul efectuării lucrărilor de evaluare, în lipsa acordului proprietarului sau a unui temei juridic care să permită realizarea acestor acțiuni. În aceste condiții, efectuarea evaluării în cadrul procedurii de expropriere și determinarea, în baza acesteia, a cuantumului despăgubirii vor fi posibile după adoptarea actului corespunzător

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
			privind exproprierea și inițierea procedurilor prevăzute de Legea nr. 488/1999 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică. Prin urmare, includerea la etapa actuală în Nota de fundamentare a unei valori estimative a despăgubirii, în lipsa unui raport de evaluare întocmit în condițiile legii, nu ar avea un suport obiectiv și ar putea conduce la indicarea unor date financiare care nu reflectă valoarea reală a bunului. Necesarul de mijloace financiare urmează a fi determinat în baza rezultatelor evaluării și solicitat ulterior în modul stabilit.
Consiliul raional Cahul (nr. 05 din 06.01.2026)	5	Informează despre lipsa de obiecții și propuneri.	Se ia act.
Primăria satului Giurgiulești	6		Nu a prezentat avizul.
		EXPERTIZARE	
Ministerul Justiției	1	Urmare examinării proiectului hotărârii Guvernului cu privire la exproprierea pentru cauză de utilitate publică a bunului și drepturilor asupra bunului afectat permanent de lucrările de interes național de construcție a Portului Internațional Liber Giurgiulești (număr unic 956/APP/2025), comunică următoarele. Potrivit notei de fundamentare, reglementările propuse prin proiectul prezentat sunt elaborate în temeiul art. 3 din Legea nr. 176/2008 privind declararea utilității publice de interes național pentru lucrările de construcție a Portului Internațional Liber Giurgiulești, art. 11 alin. (1) din Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr. 488/1999 și în vederea consolidării sectorului nr. 2 (constituit din 54 de terenuri cu o suprafață de 35,070 ha), necesar pentru extinderea teritoriului Portului Internațional Liber Giurgiulești. Scopul proiectului este de a finaliza procesul de expropriere pentru executarea lucrărilor de construcție a Portului Internațional Liber Giurgiulești, precum și pentru asigurarea transiterii în termen a terenului, pentru extinderea Portului. În context, raționamentele expuse de inițiator în notă reflectă motivul elaborării proiectului actului normativ. Aferent rigorilor normative, se vor reține următoarele: În clauza de adoptare, textul „Legea nr. 176-XVI/2008 privind declararea utilității publice de interes național de construcție a Portului Internațional Liber Giurgiulești (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 134-137/547)” se va substitui cu textul „Legea nr. 176/2008 privind declararea utilității publice de interes național de	Se acceptă. Proiectul a fost modificat.

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
		construcție a Portului Internațional Liber Giurgiulești (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 134-137, art. 547)”. La pct. 1, pentru o corectă informare juridică, sintagma „situat în raionul Cahul, satul Giurgiulești, extravilan” se va substitui cu sintagma „situat în extravilanul satului Giurgiulești, raionul Cahul”. La pct. 4, se va exclude textul „conform pct. 3”, or, acesta nu determină o procedură de evaluare, dar stabilește autoritatea publică desemnată pentru evaluarea bunului expropriat. Mai mult, conform prevederilor art. 55 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, nu se admite trimiterea la o altă normă de trimitere, iar pct. 3, la care se face referire, la rândul său, include o normă de trimitere la pct. 1. La pct. 5, după cuvintele „conform anexei” se va exclude textul „nr. 1”. Semnalăm că, în cazul în care un act normativ are o singură anexă, aceasta se expune fără numerotare (a se vedea art. 49 din Legea nr. 100/2017). În acest context, urmează a fi modificată corespunzător și parafa de aprobare a anexei. În lista contrasemnatarilor, pentru corectitudinea redactării, cuvintele „Ministru Ministerul” se vor substitui cu cuvintele „ministru al”, în ambele cazuri.	
Centrul Național Anticorupție (Nr. 06/2/1247 din 23.01.2026 Raport de expertiză nr. EHG26/11155 din 23.01.2026)	2	Potrivit pct. 5 din proiect și Anexei nr. 1, se aprobă componența nominală a Comisiei pentru soluționarea întâmpinărilor expropriaților. Art. 11 din Legea exproprierii pentru cauză de utilitate publică nr. 488/1999 prevede constituirea Comisiei pentru soluționarea întâmpinărilor, ca organ colegial cu rol decizional în procedura de expropriere. Anexa nr. 1 prezintă neclarități și omisiuni, pentru unii membri ai Comisiei sunt indicate numele și funcția completă, iar pentru alții este indicat doar numele, funcția, fără menționarea instituției de proveniență. În acest sens, nu este respectată o structură unitară de prezentare (nume–funcție–instituție), ceea ce afectează claritatea și previzibilitatea normei. Deficiențele în reglementarea componenței Comisiei pot permite exercitarea atribuțiilor acesteia în mod discreționar, inclusiv prin înlocuirea nejustificată a membrilor și influențarea deciziilor adoptate, ceea ce face dificilă stabilirea clară a responsabilității fiecărui membru și a instituției pe care o reprezintă. Proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la exproprierea pentru cauză de utilitate publică a bunului și drepturilor asupra bunului afectat permanent de lucrările de interes național de construcție a Portului Internațional Liber Giurgiulești (număr unic 956/APP/2025), a fost elaborat de către Agenția Proprietății Publice. Autorul a prezentat <i>Sinteza</i> avizelor parvenite în cadrul procesului de consultare publică a proiectului de către autoritățile responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect/instituțiilor interesate, fapt ce denotă aspectul definitiv al	Se acceptă. Anexa a fost modificată. Se ia act. Precizare. La etapa actuală, cuantumul mijloacelor financiare necesare pentru plata despăgubirii aferente exproprierii nu poate fi determinat în mod obiectiv, inclusiv cu titlu estimativ, în lipsa efectuării evaluării bunului supus exproprierii.

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
		acestui și întrunirea condițiilor stabilite de prevederile art.36 al Legii nr.100/2017, coroborat art.28 al Legii nr.82/2017 - pentru efectuarea expertizei anticorupție. Analiza de detaliu a evidențiat, totuși, existența unor factori de risc de corupție, determinați de ambiguități normative. Totodată, nota de fundamentare nu reflectă în mod complet impactul financiar al proiectului de act normativ. Implementarea prevederilor proiectului presupune cheltuieli bugetare suplimentare, aferente despăgubirilor pentru expropriere, lucrărilor de evaluare și altor plăți conexe, însă nu sunt indicate cuantumul estimativ al acestora și nici sursa concretă de acoperire financiară. Implementarea proiectului propus poate contribui la realizarea interesului public specific vizat de proiect, fără a aduce atingere interesului public general, în conformitate cu prevederile Legii integrității nr. 82 din 25 mai 2017, cu condiția respectării recomandărilor formulate în compartimentul III al prezentului raport de expertiză anticorupție.	Potrivit art. 5 alin. (4) lit. d) din Legea nr. 989/2002 cu privire la activitatea de evaluare, evaluarea este obligatorie în cazul exproprierii obiectelor evaluării pentru cauză de utilitate publică. Totodată, conform art. 21 alin. (1) lit. e) din aceeași lege, evaluatorul este în drept să inspecteze obiectul evaluării, iar potrivit alin. (2) lit. c), evaluatorul este în drept să refuze efectuarea evaluării în cazul în care nu este asigurată posibilitatea inspectării obiectului evaluării. În cazul de față, bunul supus exproprierii constituie proprietate privată, iar Agenția Proprietății Publice nu dispune, la etapa actuală, de dreptul de acces la bun în scopul efectuării lucrărilor de evaluare, în lipsa acordului proprietarului sau a unui temei juridic care să permită realizarea acestor acțiuni. În aceste condiții, efectuarea evaluării în cadrul procedurii de expropriere și determinarea, în baza acesteia, a cuantumului despăgubirii vor fi posibile după adoptarea actului corespunzător privind exproprierea și inițierea procedurilor prevăzute de Legea nr. 488/1999 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică. Prin urmare, includerea la etapa actuală în Nota de fundamentare a unei valori estimative a despăgubirii, în lipsa unui raport de evaluare întocmit în condițiile legii, nu ar avea un suport obiectiv și ar putea conduce la indicarea unor date financiare care nu reflectă valoarea reală a bunului. Necesarul de mijloace financiare urmează a fi determinat în baza rezultatelor evaluării și solicitat ulterior în modul stabilit.